

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 1511206051
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1511206051.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobkyne: UniCredit Bank Czech Republik and Slovakia a. s., Želetavská 1525/1, Praha 4 - Michle 140 92, IČO: 64 948 242, Česká republika, zastúpeného: Soukeník - Štrpka, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovaným: 1/ WEGE, s.r.o., Veľké Leváre 923, IČO: 36 543 004, 2/ I. T. Y., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX/XX, M., zastúpeným advokátom JUDr. Petrom Havlíkom, Podzámská 18, Nitra a 3/ I. T. Y., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX/XX, M., zastúpeným advokátom JUDr. Petrom Havlíkom, Podzámská 18, Nitra, o zaplatenie 26.330,94 Eur s príslušenstvom zo zmenky, o dovolaní žalovaných v 2. a 3. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. mája 2015, č. k. 3CoZm/9/2014-135, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaných v 2. a 3. rade o d m i e t a.
II. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 04. septembra 2013, č. k. 3CbZm/88/2011-108 ponechal zmenkový platobný rozkaz, č. k. 3Zm/208/2011-25 zo dňa 15.08.2011 vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade v platnosti a uložil im povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania o námietkach vo výške 2.565,37 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že predložením prvopisu zmenky, ktorá má všetky náležitosti predpísané v ustanovení čl. I. § 75 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. (ďalej len zmenkový zákon), žalobkyňa svoj nárok vyplývajúci zo zmenky preukázala. Podaním námietok sa zmenkový platobný rozkaz nezrušil a v ďalšom konaní súd posudzoval, či je obrana žalovaného v 3. rade, vyjadrená v námietkach, dôvodná a či ním tvrdené a preukázané skutočnosti spôsobili úplný alebo čiastočný zánik povinnosti poskytnúť žalobkyni plnenie zo zmenky. Skonštatoval, že zmenka bola riadne vystavená a žalovanými podpísaná, má všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zmenkového zákona a keďže nebola v čase splatnosti zaplatená, nie je možné tvrdiť, že sa žalobkyňa zaplatenia domáha bezdôvodne. Poukázal, že žalovaní nenamietali a nespochybnili pravosť žalovanej zmenky a plneniu na

základe zmenky sa bránili tvrdením, že žalobkyňa dostatočne a dôveryhodne nepreukázala vznik dlhu a výšku dlžnej sumy. Zaoberal sa a odôvodnil námietky žalovaných týkajúce sa úrokov, výšky, správnosti zmenkovej sumy a dôkazného bremena, vyznačenia novej meny na zmenke, a ďalšími námietkami.

2. Na odvolanie žalovaných v 2. a 3. rade proti rozsudku súdu prvej inštancie, Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil z jeho správnych dôvodov vo vzťahu k žalovanému v 2. rade. Stotožnil sa s tým, že okresný súd dostatočným spôsobom, na základe dokazovania dospel k správne záveru, že jeho námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu nie sú dôvodné. Uviedol, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s otázkou miestnej príslušnosti, ktorú mohla strana sporu vzniknúť pri prvom úkone, ktorý jej patril, v tomto prípade bola za tento úkon považovaná vznesená námietka proti zmenkovému platobnému rozkazu, v ktorej však žalovaný (v 2. rade) námietku miestnej príslušnosti nevzniesol a preto súd prvej inštancie neskôr vznesenú námietku nemohol preskúmať (§ 105 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd sa opätovne zaoberal aj námietkou dopísanej platnej meny a namietanej zmenkovej sumy v časti úrokov. V časti týkajúcej sa žalovaného v 3. rade rozsudok súdu prvej inštancie zrušil z dôvodu, že pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému v 3. rade ostal, po jeho zrušení v časti týkajúcej sa žalovaného v 2. rade, právoplatný.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v lehote dovolanie žalovaný v 2. a 3. rade podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. a § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., z dôvodu, že súd sa dostatočne nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnili žalovaní v odvolaní, ani neuviedol, z akých dôvodov ich považoval za nedôvodné resp. právne irelevantné, a z tohto dôvodu je nutné považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím žalovaným bola odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že odvolací súd dospel na základe vykonaných dôkazov k správne skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júlom 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Keďže dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 CSP), ako aj o potrebe ústavného konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 CSP).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], pristúpil k rozhodnutiu v tejto veci po 1. júli 2016 a postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. po zistení, že dovolanie podali včas žalovaní v 2. a 3. rade, zastúpení v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaných je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

7. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

8. V preskúmvanej veci dovolatelia napadli dovoláním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok prvoinštančného súdu. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti

rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p.

9. Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

10. Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

11. Za nedôvodnú považoval dovolací súd námietku žalovaných o odňatí jeho možnosti konať pred súdom nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu (jeho nepreskúmateľnosťou). Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Dovolací súd má za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, posudzujúc ho v kontexte s rozsudkom súdu prvej inštancie, bolo zrejmé, čoho sa žalobkyňa domáhala a z akých dôvodov, aké bolo stanovisko žalovaných k uplatnenému nároku, ktoré skutočnosti mal súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Dovolatelia preto nedôvodne argumentovali, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný. Pritom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo). Dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaoberá správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

12. Pokiaľ žalovaní vytýkajú súdom nedostatky skutkovej povahy, nesprávnosti v procese hodnotenia dôkazov a prijímania skutkových záverov (vo vzťahu aj k trovám konania), dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, prípadné nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo

nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993 a tiež v 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012. Dodáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

13. K predchádzajúcim bodom najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.“.

14. Taktiež námietka dovolateľov, že sa nezaoberal dostatočne a neposúdil vecne všetky odvolacie argumenty žalovaných nie je dôvodná. Dovolací súd poukazuje na to, že súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami tvrdenými stranami sporu. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia a strane sporu musí dať odpoveď na zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, by zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn.: IV. ÚS 329/04, podľa ktorého, súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

15. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaných v 2. a 3. rade podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.